

Sonja Hukantaival

Muinaistutkijamme

Joskus asiat nytkähtävät eteenpäin aivan kuin itsestään. Vielä viime numeron pääkirjoituksessa pohdin lehtemme tulevaisuutta pieni huoli mielessäni. Nyt asiat näyttävät jo huomattavasti selkeämmiltä. Ensinnä, lehdelle on päätetty hakea lupaa käyttää Tieteellisten seurain valtuuskunnan vertaisarviointitunnusta. Jos kaikki menee suunnitellusti, jatkossa tullaan merkitsemään lehden (toimituskunnan ulkopuolisesti) vertaisarvioitua artikkelit tällä tunnukseksi. TSVn mukaan tunnuksen käytön tavoitteina on yhdenmukaistaa kotimaisen tiedekustantamisen vertaisarviointikäytäntöjä ja edistää julkaisujen laadunarvioinnin läpinäkyvyyttä. Kirjoittajat siis ilmoittavat heti ensi lehdestä alkaen lähettäessään tekstiään lehden toimitukseen, onko se vertaisarviointiin menevä tieteellinen artikkeli vai jokin muu ajankohtaisaihe, keskustelunavaus, kirja-arvio tai seminaarikatsaus.

Lehden pääasiallisina kielinä ovat edelleen kotimaiset – suomi ja ruotsi. Tätä seikkaa pidetään Suomen arkeologisessa seurassa hyvin tärkeänä. Suomen kielen heikkenevästä asemasta tieteen kielinä on keskusteltu mediassa viime vuosina toistuvasti. Myös Kotimaisten kielten keskus on julkaissut jo vuonna 2010 vetoomuksen suomen kielen aseman turvaamiseksi tieteen ja korkeimman opetuksen kielinä. Englanninkielen aseman vahvistuessa mahdollisuudet edistää suomen kielen kehittymistä tieteen ja asiantuntijuuden kielinä heikkenevät. Lisäksi pidän erittäin tärkeänä huomiona sitä, että emme tee tiedettä, tässä tapauksessa arkeologiaa, vain muille arkeologeille, vaan kaikkien iloksi ja hyödyksi. Myös englanninkieltä huonosti lukevan tulisi voida seurata oman lähiseutunsa arkeologian antia. Jos tämä tehtävä jää vain tieteen popularisoinnin harteille, kuilu arkeologien ja muiden ihmisten välillä kasvaa turhan isoksi. Ennen kaikkea siksi, että tieteen popularisointiin ei useinkaan ole mahdollista varata riittäviä resursseja.

Yhdistettyinä suomen kieli ja toimituskunnasta riippumaton vertaisarviointi muodostavat kylläkin pienen haasteen. Tilanne vaatii meiltä arkeologeilta entistäkin laajempaa sitoutumista Muinaistutkijan syntyyn. Toivon, että tämä saa lehden tuntumaan vielä enemmän omalta – meidän Muinaistutkijaltamme. Itse olen ollut mukana lehden teossa jo seitsemän vuotta. Ensin olin kolme vuotta toimituskunnassa, enimmäkseen oikolukemassa, arvioimassa ja kommentoimassa lehteen tulleita tekstejä. Sitten jatkoin vastaavana toimittajana neljä vuotta. Muutaman lehden olen vielä taitanutkin. Näinä vuosina Muinaistutkija on opettanut paljon ja olen ajasta suunnattoman kiitollinen. Yksin en toki koskaan ole lehteä tehnyt, joten kiitos ja kumarrus kuuluvat niin osaavalle toimituskunnalle kuin kaikille lehteen kirjoittaneille ja sitä lukeneillekin. Ensi vuoden alusta Muinaistutkijalla on uusi vastaava toimittaja. Tervetuloa, Noora Hemminki!